

Az Egyiptomhoz intézett angol jegyzék.

London, november 24. A Reuter-iroda az Egyiptomhoz intézett brit jegyzéket hosszú hivatalos kommentárral kíséri, amelyben a következőket mondja: Általában azt lehet mondani, hogy Anglia tulságos optimizmusan ítélte meg Egyiptomnak önkormányzatra való törekvéseit, ennek folytán kénytelen volt a bejelentett lépéseket megtenni. Ezek azonban sem az 1922. évi deklaráció, sem az 1899. egyezményen nem változtattak. Nagyon sajnálatos ezeknek az intézkedéseknek a szükségessé válása, azonban ezek mulhatatlanul szükségesek, az angolok és a szudániak érdekének a megvédésére.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Londoni jelentés szerint az angol kormányának második jegyzékét az egyiptomi parlamentben nagy csend közepette olvasták fel. Kis idő múlva azonban az ellenzék hevesen támadta a

kormány engedékenységét. Az angol kormány ultimátumának ötödik és hatodik pontjai Szuddn kiűrését követeli. Az angol kormány jegyzékében tudomásul veszi az idegenek biztonságáról szóló választ és azt mondja, hogy később tudomására fogja hozni az egyiptomi kormánynak azokat a rendszabályokat, amelyeket erre a célra foganatosítani szándékozik. A nemzeti sajtó az angol kormány mellett foglal állást. Szerinte az angol ultimátum minden civilizált nép védelmét jelenti. Ezzel szemben a liberális lapok báborus veszedelemtől tartanak. Jelenleg angol csapatok nem tartózkodnak Szudánban. A legutóbbi események következtében Zagiul basa kormánya lemondott. A király a lemondást elfogadta és az új kormány megalakításával a szenátus jelenlegi elnöké, Ziwar basát bizta meg.

Esküdt megtagadta a vallomástételt.

Védője lemondott. — A kisebb vádlottak kihallgatása.

Budapest, november 24. Esküdt megvesztegetési pörében a folytatólagos főtárgyalást ma délelőlt 10 órakor kezdte meg Töreky tanácsa.

Alig foglalta el helyét a bíróság, Esküdt Lajos, akinek a tárgyalás megkezdése előtt ismét szóváltása volt ügyvédjével, idegesen felugrik a helyéről és beszélni akar.

— Méltóságos uram, mondja Töreky elnök felé, előterjesztést akarok tenni.

Töreky: Hallgasson, ki engedte meg magának, hogy felszólaljon. Üljön le.

Esküdt védője végleg lemond.

Dr. Weisz Ödön, Esküdt védője kért ezután szót. Esküdt — mondotta — engem bizott meg a védelmével. És hosszú hónapokon keresztül hiven teljesítettem a kötelességemet ezen a helyen és már 40 éve teljesítem hivatásomat. Én mindent megtettem a védelem szempontjából. Amikor első ízben Györki Imre védőtársammal eltávoztam a védői székéből, azt vettem észre, hogy a vádlott helyzete csak rosszabbodik és közérdekből ismét elvállaltam a védelmet. Az a felfogásom, hogy az orvos, ha a beteg bele is hal sebeibe, még nem jogosult ott hagyni a betegét. Ezek a bellemtelenségek azonban felőrlik az idegeit. Most is a védencem azzal áll elő, hogy nem bizik bennem. Ezzel sem törődném, mert nekem addig kell kötelességemet teljesítenem, amíg védencem megbizását vissza nem vonja, azonban nem láthatom el a védői kötelezettségeket úgy, hogy ne egyezzek a felfogásunk. A vádlott éretlen f. cségeivel tönkreteszi a védelmet. Az ügyvédi kar reputációja nem engedi meg, hogy ezt a tisztet tovább betölthessem. Ezért kérem a bíróságot,

önként sietnek a felkelés zászlaja alá. A kedvezmények olyan természetűek voltak, melyek a városnak két mindég legnehezebb dolgát, a katonaaállítását és az adózást érintették. Ezért kellett a felelősséget a választott községgel megosztani.

Mivel tudták, hogy az emberek nagy részét az tartja vissza a beállástól, mert attól fél, hogy a felkelés befejezése után is benttartják, közhírré tették, hogy „ezen katonaság örökös nem létszen, hanem csak a mostani háború végéig fog tartani s akkor minden most vállalkozó katona hazájába szabadon visszatérhet“. Az önként jelentkezőknek azonnal fizetendő 12 rhénesforintot ígértek. Megígérték, hogy az önként bevonulónak katonáskodása alatt apja, vagy özvegy édes anyja, hazaérése után pedig ő maga holtáig személyére nézve adómentes lesz, katonatartástól, kvártélyozásól menekül. Ha visszatér, többé semmi szin alatt katonának nem adják. Ha visszatér akár városi polgárnak, akár ha valami mesterséget tanul, céhesmesternek minden taxá nélkül beveszik; természetesen csak akkor, ha tisztességes életet fog élni. A kedvezményeket akkor is megkapja, ha a sereg minden háborúskodás nélkül oszolna szét. Az itt felsorolt kedvezményeket 6 pontba sorolva elrendelték, hogy hiteles levél formájában a beállóknak kezébe adják, hogy egész biztosak legyenek afelől, hogy ez a város velük szemben kötelezi.

(Folytatjuk.)

Töreky tanácsa ezután megállapítja, hogy a vádlottak és a beidéztet tanuk jelen vannak, majd megjelöli azon tanukat, akiket ma fog a bíróság kihallgatni, míg a többieknek csak holnap reggel 9 órára rendeli be.

Most Kuffler tanu jelentkezik, akit már előbb kihallgattak és bejelenti, hogy a múlt or tett vallomását módosítani kívánja. Arról tett említést, hogy 3000 kérvényt adott be kivi'eli engedélyért a földmivelésügyi minisztériumba. Ezt csak tévedésből mondhatta, mert csak 3 kérvényt adott be a minisztériumba.

hogy mentsen fel a további védelem alól.

Töreky: Tehát lemond ügyvéd ur?

Weisz: Le kell mondanom.

Erre Esküdt beszélni kezd.

— Méltóságos uram, mondja az elnökhöz, mire Töreky rászól: Ne beszéljen annyit! Tudomásul veszi-e a védelem lemondását, vagy nem?

— Igen, feleli Esküdt.

A tanácselnök erre új védő rendelését kéri. Töreky tanácselnök felhívására a védők közül dr. Rézner Kornél, Brezina vádlott védője jelentkezik. Kijelenti, hogy közérdekből elvállalja Esküdt védelmét, ha a bíróság Esküdt és Brezina vádlottak közt érdekellentétet nem lát.

Az elnök kijelenti, hogy Esküdt és Brezina között érdekellentétet látni fennforogni és így nem fogadhatja el dr. Rézner jelentkezését. Tekintettel arra, hogy a hallgatók közül senki sem jelentkezik, inézkedni fog védő kirendeléséről és mindaddig, amíg az új védő meg nem érkezik, a tárgyalást felfüggeszti.

Töreky tanácselnök már indult is kifelé, amikor feláll dr. Weisz Ödön volt védő, aki még az ügyvédek között tartózkodik és még egy megjegyzést kíván tenni.

Tanácselnök: A védő ur már lemondott, tehát nincs joga megjegyzést tenni és nincs joga elfogadni a védői székét.

A bíróság erre kivonul, Weisz pedig a hallgatóság soraiban foglal helyet. Negyed 12-kor nyitotta meg újból Töreky tanácselnök a tárgyalást.

Dr. Kern Aurél védő jelentkezik, mire az elnök azonnal kirendeli Esküdt mellé védőnek.

Esküdt megtagadja a vallomástételt.

Esküdt erre kijelenti, hogy ezután nem fog vallomást tenni, mert a kirendelt ügyvédnek fogalma sincs az ügyről. Nem fog a kérdésekre felelni és megtagadja a vallomástételt.

Az elnök felolvastatja Esküdtnek korábbi vallomását, amelyben határozottan kijelenti, hogy Brezinától nem kapott pénzt. A jegyzőkönyv felolvasása után az elnök a terembe szólítja Brezinát.

Brezina előadja az elnök felszólítására, hogy Rosenfeldné azt mondta, hogy kiviteli engedélyeket fog szerezni Feldmárné utján. Rosenfeldné átvette a kiviteli kérvényeket, de megtudta, hogy a miniszter jelenleg marhárákivitelre nem adhat engedélyt, hanem amennyiben kell, esetleg lóra adhat engedélyt. Erre az új kérvényt elvitték Tankovics Miklós lakására. Feldmárné azt mondta, hogy megállapodtak Tankovicsal abban, hogy a más felírt összeghez a még hiányzó összeget akkor fizetik le, ha az első szállítás sikerül. A

szállítás azonban a külállamokban történt gazdasági változás miatt nem sikerült és az engedélyt nem használták fel. Esküdti ugy viselkedett vele szemben, mintha ő volna a miniszter s nála nélkül nem lehetne elintézni a kérvényeket.

Az elnök kérdéseire elmondja, hogy az Esküdtnek fizetendő pénzt Deutschnétől kapta.

Ezután Tankovics Miklósnak, nagyatádi Szabó vejének kihallgatására került a sor. Vallomásában elmondja, hogy Feldmárné kérésére ő vitte el kérvényét Esküdt-höz. Költségei fedezésére Feldmárnától kapott százezer koronát, de Esküdt kijelentette, hogy az illetéket a kérvény elintézésé után kell csak befizetni. Tugadja, hogy Esküdt butorozta volna be négyszobás lakását. Esküdttel különben meghitt, jó viszonyban volt, de 1921 tavaszán szakított vele, mert nem bírta el módorát. Apósa és Esküdt közötti viszonyról elmondja, hogy Nagyatádi úgy bánt Esküdttel, mintha fia tett volna.

A védők kérdéseire kijelenti, hogy néhány héttel apósa halála előtt Esküdt mindenáron beszélni akart Nagyatádival. A bíróság Tankovicsot megeskette vallomására.

Feldmár Mórnét és Feldmár Mór, az erdőcsokonyai kijárókat hallgatta ki ezután a bíróság. Feldmárné kijelentette vallomásában, hogy csupa sivességből tett mindent, arra nem emlékezik, hogy a miniszter utasította volna a kérvénnyel Tankovicshoz, a vejéhez.

Kenedy és Bencze vádlottak.

Dr. Kenedy György ügye következt ezután Kenedy szintén vádlottja az Esküdt-pörnek, egyszer 500.000, máskor 110 000 koronát fizetett Esküdtnek kiviteli engedélyekért, mivel azonban ismeretlen helyen tartózkodik, nem lehetett a bíróság elé állítani. Szabolcska bíró felolvassa Kenedynek a vizsgálat folyamán tett vallomását. Majd dr. Bencze vádlottat hallgatják ki a Kenedy-ügyben. Az elnök kérdéseire elmondja, hogy Esküdt a saját bevallása szerint nemzetvédelmi célokra és a nyugatmagyarszági felkelés költségeire szedte Nagyatádi megbizásából a pénzeket. Esküdt állításainak igazolására felmuatott néhány levelet, amelyeket előkelő közéleti nagyságok írtak a miniszterhez kiviteli engedélyekért és megígérték, hogy ők is hajlandók fizetni a költségeket.

— Zavarban vagyok méltóságos elnök ur — szakította félbe önmagát dr. Bencze —, mert ha a törvényszék súlyt helyezne az előkelő személyiségek megnevezésére, úgy zárt tárgyalást kérek.

— Nem helyezünk súlyt — mondja gyorsan az elnök —, nem rendelek el zárt tárgyalást.

Elmondja azonban, hogy honoráriumot kapott, de a pénz őrzéséért három százalékot ajánlott fel neki Esküdt. Ezt ugyan a hazafias célra való tekintettel ingyen is elvállalta volna. Tanuja volt egyszer annak a heves jelenetnek, amely Tömör Angela és Esküdt között folyt le a minisztériumban. Tömör Angela szemrehányást tett Esküdtnek, hogy miért mondja mindenkinek, hogy párcélokra kell a pénz. „Valamit csak kell mondan“, válaszolt Esküdt. Kéthárom nap múlva aztán kipattant a botrány.

Tömör Angela vallomása.

Tömör Angelát hallgatták ki ezután ismét. Vallomása után Esküdt rendkívül szenvedélyes hangon teszi meg észrevételeit a vallomásra. Igen heves jelenetek játszódnak le egyrészt Esküdt és Tömör között, másrészt Esküdt és Bencze Lajos között.

Rácz Kornél, a Viktória igazgatója és Holicser Félix textilkereskedő tanuvallomásaikban Kenedyre vonatkozólag tesznek vallomást. Mindketten kiviteli engedélyeket kaptak Kenedy révén, akinek nemzetvédelmi célokra fizettek is. Több irat ismertetése után elnök a tárgyalást délután fél 4-kor berekeszti és folytatását holnap reggel 9 órára tűzi ki.

Mexikóban a forradalmi fölkelés miatt 70 tisztet agyonlőttek.

Mexikó, november 24. Gonzales tábornok jelentése szerint 70 tisztet, köztük három tábornokot és négy ezredest, akik a Huerta által vezetett forradalom kötelekébe tartoztak, utóbb azonban kegyelemben részesültek, minthogy legutóbb újból elkezdtek forradalmári működésüket, elfogták és a haditörvényszék ítéléle alapján agyonlőttek.